

Inleiding bij de deelrubriek 'Penologie & Victimologie', *Panopticon*, 2020/3ERIC MAES^a^a Verantwoordelijke Deelredactie Penologie & Victimologie

In een eerder nummer van *Panopticon* publiceerden we de locomotieftekst die op de studiedag naar aanleiding van '40 jaar Panopticon' (Antwerpen, 6 februari 2020) werd gepresenteerd [Beyens, K. & Maes, E. (2020). Het lappendeken van tien strafuitvoering strafuitvoering in België. *Panopticon*, 41(1), 10-41]. Voorliggend nummer bundelt een aantal bijdragen van de sprekers tijdens de panelsessie van de deelredactie aan wie om een reactie op de locomotieftekst werd gevraagd. Deze bijdragen zijn complementair aan de locomotieftekst en/of zoomen dieper in op een specifieke thematiek die in de locomotieftekst aan bod kwam. De tekst van Ivo Aertsen rapporteert uitvoerig over ontwikkelingen in het slachtofferbeleid gedurende de afgelopen twee decennia, een thema dat in de locomotieftekst, onder meer omwille van gelimiteerde publicatieruimte en het zeer ruime domein van de deelredactie, nauwelijks of niet werd aangekaart. Hiermee wordt nu dus een belangrijke lacune opgevuld, ook al wordt hier geen exhaustiviteit gepretendeerd en wordt met name aandacht besteed aan het beleid ten aanzien van slachtoffers van terrorisme en slachtoffers van geweld en misbruik. De andere twee bijdragen die in dit nummer zijn opgenomen, bestrijken het penologische veld. Terwijl Rudy Van De Voorde onder de ietwat provocatieve titel 'Het einde van de voorwaardelijke invrijheidstelling' het huidige systeem van (discretionaire) besluitvorming over voorwaardelijke invrijheidstelling ter discussie stelt, bepleit Neil Paterson voor het werken met gedetineerden een zgn. *whole-system* aanpak over alle bestuursniveaus heen. Ter illustratie wijst hij op twee voorbeelden van structurele problemen of uitdagingen waarvoor dergelijke aanpak nuttig zou kunnen werken, nl.: de huisvestingsproblematiek van (ex-)gedetineerden en de 'superdiversiteit' van de gedetineerdenpopulatie. Aanvullend bij deze bijdragen over 'penitentiaire' thema's, zal Hans Dominicus in een volgend nummer van *Panopticon* nader ingaan op de ontwikkelingen binnen het kader van de zgn. 'gemeenschapsgerichte straffen' en de rol en opdrachten van de Justitiehuisen. De deelredactie wenst alle panelleden nogmaals van harte te danken voor hun waardevolle en enthousiaste medewerking aan de viering van 40 jaar Panopticon.